

FN VESTZAKPISTOLEN

FN1906 en FN Baby

Iedereen kent ze wel, die kleine schattige pistooltjes die met gemak in een damestas en in je jas- en broekzak passen. In Nederland zijn ze sinds de invoering van de WWM in 1989, verboden voor de schietsport. Althans, het .25 Browning kaliber is verboden en daar zijn de meeste zakpistolen in gekamerd.

Wat ze niet minder interessant maakt. Het hoe, wie, waar en waarom doen we in dit artikel uit de doeken.

door Mike De Vlaminck

De FN1906 die dikwijls ten onrechte “Baby Browning” wordt genoemd. Dat is echter het pistool in het doosje hiernaast.

Einde 1800, begin 1900 zag de wereld er een beetje anders uit dan nu. Een brandweerman droeg toen nog een zwaard of pistool. Kinderbedjes werden netjes geverfd met loodverf. De jeugd speelde op straat en was gelukkig met “niets”. Ouders gaven de leerkracht niet de schuld als hun kind het slecht deed op school. Inbrekers en struikrovers hadden geen vakbond en begrepen de risico's van hun vak. De zaken werden anders opgelost...

Echte heren hadden gewoon een wapen op zak en echt geld. Dames zonder kinderen hadden toch steeds een Baby bij. Tja, je kon geen 911 of 112 bellen als er een probleem was. Kortom, zo onlogisch zat de maatschappij destijds niet in elkaar. Misschien wel logischer dan nu. Vestzakwapens en palmpistooltjes bestaan er in alle vormen en maten. Deringer, pepperbox, Gaulois om maar enkele te noemen. Het laatste dat Abraham Lincoln zag voor zijn licht uit ging, was de loop van een Deringer toen John Booth de trekker overhaalde. Had je vroeger geen sollen, dan kocht je een boksbeugel, mes of matrak. Iedereen had wel iets op zak. Zelfs agent Bromsnor vond dat okay!

FN Model 1906

Hoe John Moses Browning bij Fabrique Nationale terecht is

gekomen kunt u lezen in het artikel over het één miljoenste FN handvuurwapen (AK56 #116). Browning had het concept van pistolen, sleden en magazijnen al onder knie vóór 1895. Tegen 1900 had hij in België de nodige contacten en contracten lopen bij FN. Browning had echt een neus voor zaken en vooral voor het gat in de markt. Het idee van een repe-rend vestzakpistool zat al een tijdje in zijn achterhoofd te pruttelen. In 1905 maakte hij eigenhandig een prototype van wat later de FN 1906 zou gaan heten. In juni 1906 rolden de eerste vestzakpistooltjes reeds van de band. Het is ongelooflijk hoe snel en flexibel de productielijn van FN was. Gelijktijdig zijn er nog twee pistolen (Model 1900 en 1903) in productie samen met jachtwapens, Mauserkarabijnen, fietsen enzo-voort. Het is nauwelijks meer voor te stellen.

Dezelfde pistolen, verschillende merknamen. Zie tekst.

Eindbaas Browning

De relatie tussen FN en John Browning was een heel speciale. Mr Browning ontwierp wapens, verdeelde min of meer eigenhandig de wereld in afzetmarkten en zette vervolgens zijn ontwerpen in productie bij diverse fabrikanten. Een echte eindbaas. Zo komt het dat FN 1906 pistooltjes niet mochten verkocht worden in Amerika. Om dat te counteren werd een gelijkaardig model gemaakt bij Colt, model 1908. Een zelfde “verdeel en heers”-situatie

zie je bij het beroemde FN Auto 5 jachtgeweer; deze werd ook bij Remington gemaakt als Model 11.

Om het nog complexer te maken: de gebroeders Browning bestelden zélf ook FN wapens, met daar het Browning logo op, om in Amerika te verkopen!

Ook bijzonder is de ontwikkeling en implementatie van het nieuwe .25ACP (Automatic Colt Pistol) patroontje. Wij zeggen er de 6.35mm patroon tegen. Deze kleine patroon is ook uit de denkkoker van J. Browning gekomen en in 1905 geïntroduceerd. De huls van 15.5mm lang is een klein beetje taps zodat hij gemakkelijk uit de kamer kan worden getrokken. Met een kogelgewicht van 35 grain en een mondingsnelheid van maximaal 310 meter per seconde kan je natuurlijk geen wonderen verrichten. De kleine 6,35mm patroon levert tot 120 joules op. Aangenomen wordt dat je 400 joule in een menselijk lichaam moet pompen om hem totale incapaciteit (politiek-correct woord, hè?) te geven. Gelukkig heb je zes patroontjes in het magazijntje zitten. Een .45 ACP patroon uit een 1911 pistool is goed voor 550 joule. Tja, dat is game, set, match in één schot...

“Hier heb je een pistool, zoon. Je weet maar nooit.”

Het FN1906 pistooltje bleef maar liefst tot 1950 in productie. Tijdens de eerste wereldoorlog werd de productie tijdelijk stopgezet. In het begin van de tweede wereldoorlog werden er slechts enkele geassembleerd onder het nazi regime. Grosso modo zijn er drie modellen te onderscheiden. Eentje zonder veiligheidspal, eentje met veiligheidspal met een smalle trekker en een laatste variant met een bredere trekker met alle veiligheden aan boord.

Welke zot koopt nu zoiets, hoor ik je denken. Wel, het Russische leger, diverse politiediensten en één miljoen burgers werden eigenaar van een FN1906. Veel wapens werden aan militairen geschonken door hun (terecht) bezorgde ouders. De kostprijs in 1920 was 85 Belgische franken, zeg maar 4 gulden. Om de rijken van de armen te kunnen onderscheiden werden er buiten de standaard versie nog eens zes gravures aangeboden. Alle wapens werden netjes met een handleiding en een passend doosje afgeleverd. Bij de duurdere FN fietsen (deze werkten zonder een ketting!) kreeg je een FN1906 pistool in een lederen knipfoedraal meegeleverd om “wilde honden” mee af te schieten die tijdens je fietstochten kon tegenkomen... Wat een tijden toch!

Omstreeks 1925 begon het FN1906 pistooltje soms wel eens een baby Browning genoemd te worden. U voelt de verwarring al aankomen.

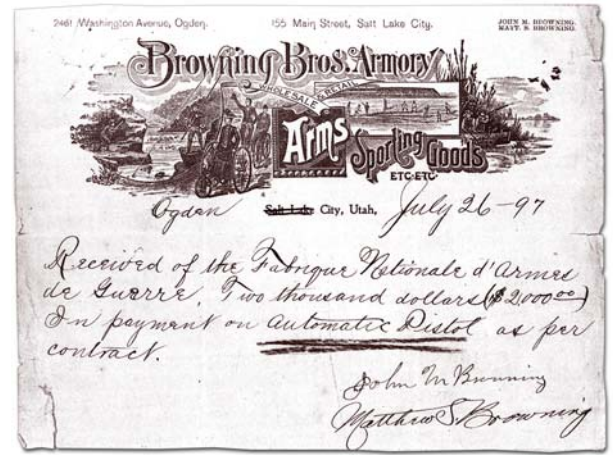
‘Ik ga een stukje fietsen, moeder.’
‘Da’s goed, jongen. Als je je pistool maar bij je steekt. Je weet maar nooit.’

De FN Baby Browning

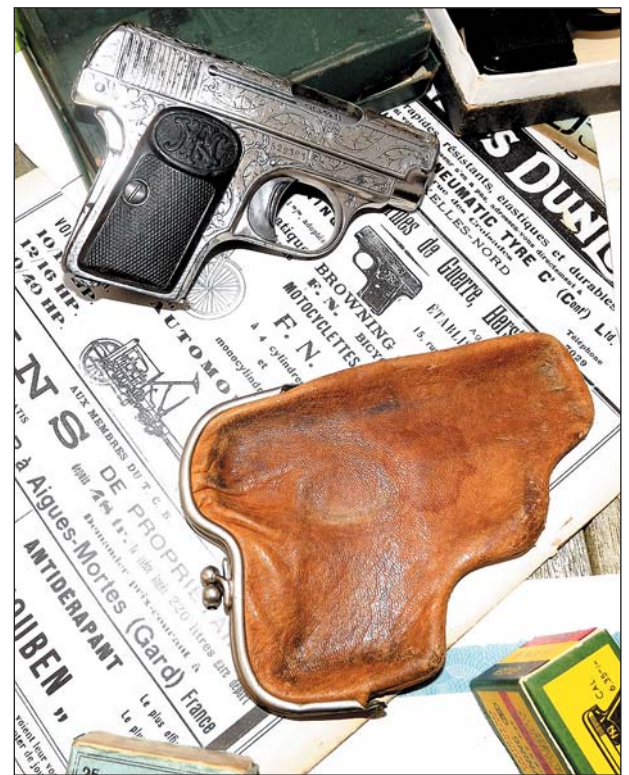
In 1926 zakte in een werkkamer in Herstal John Moses Browning in elkaar. De meester zou de geboorte van de echte Baby Browning niet meer meemaken. Dieudonné Saive, hoofdingenieur bij FN was het die de FN Baby zelfstandig ontwikkelde en in

Fabrique Nationale te Luik, begin 20e eeuw.
De hoofdtoegangspoort rechtsonder, is er nog steeds.

FN en de familie Browning hebben jarenlang een uitstekende relatie gehad. Afgebeeld de allereerste cheque, juli 1897 voor het M1900 7,65 pistool.

Een vestzak/broekzakpistool stopte destijds natuurlijk in wat nog het meest op een geldknip, een portemonnee lijkt. Eigenlijk zoals men nu een smartphone is een deftig hoesje steekt. Doodnormaal toch?...